

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 450/2018-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Mediatex s. r. o., Bojnická 18, Bratislava, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou TORA Legar s. r. o., Laurinská 18, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka Mgr. Alexandra Čižmáriková, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sž 7/2016 z 30. mája 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Mediatex s. r. o. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. augusta 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Mediatex s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sž 7/2016 z 30. mája 2018 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom rozhodoval o opravnom prostriedku navrhovateľky MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r. o. (ďalej aj „navrhovateľka“ alebo „vysielaťel“), ktorým sa táto domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Rady pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „rada“ alebo „odporkyňa“) č. RP/23/2016 z 24. mája 2016, ktorým rada v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“) uložila navrhovateľke podľa § 64 ods. 1 písm. d) zákona o vysielaní a retransmisii úhrnnú sankciu – pokutu vo výške 60 000 eur za porušenie povinnosti uvedenej v § 32 ods. 4 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii tým, že na programovej službe DAJTO odvysielala v rozmedzí od 21. októbra 2015 do 29. októbra 2015 opakovane komunikát „Akčná výhra“, ktorý naplnil definíciu telenákupu podľa § 32 ods. 2 zákona o vysielaní a retransmisii a ktorý neobsahoval jednoznačné a presné inštruovanie o spôsobe riešenia zadanej úlohy, keďže zadanie, ktoré bolo uvedené, viedlo aj k iným riešeniam, než len k tomu, ktoré vyplynulo z priebehu tejto hry a ktoré bolo zverejnené na konci tejto hry alebo nebolo zverejnené vôbec.

2.1 Najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie rady a uložil navrhovateľke zaplatiť súdny poplatok v sume 500 eur. Zároveň však výrokom napadnutého rozsudku vstup sťažovateľky ako intervenienta do konania nepripustil. Sťažovateľka brojí pred ústavným súdom ako nepripustený intervenient práve proti tejto časti napadnutého rozsudku.

2.2 V odôvodnení napadnutého rozsudku v časti venujúcom sa nepripusteniu sťažovateľky ako intervenienta do konania najvyšší súd uviedol:

«Spoločnosť Mediatex, s.r.o. podala dňa 16.11.2016 návrh na jej vstup do predmetného konania v postavení intervenienta podľa § 82 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“). Svoj návrh odôvodnila tým, že s navrhovateľkou majú uzatvorenú dohodu v zmysle ktorej podľa čl. 6 písm. f/ „v prípade, že budú tretími stranami alebo

štátnymi orgánmi v súvislosti s Programom na TV uvalené úradne schválené nároky, peňažné pokuty, sankcie, pokuty, alebo iné úradne schválené nároky, spoločnosť Mediatex, s.r.o. nahradí všetky škody v plnej výške spôsobené TV a/alebo oprávnenými tretími stranami po doručení písomného oznamu od TV alebo tretej strany, za predpokladu, že Mediatex, s.r.o. bol informovaný o nároku bezodkladne a odvolací orgán potvrdil rozhodnutie konkrétneho orgánu bez ohľadu na právne argumenty Mediatex-u poskytnuté TV, ak nejaké boli“. Výsledok prebiehajúceho súdneho konania sp. zn. 3SŽ/7/2016 bude mať významný vplyv na intervenienta (spoločnosť Mediatex, s.r.o.). V prípade, že Najvyšší súd SR potvrdí napadnuté rozhodnutie odporkyne, výkonom tohto rozhodnutia, t.j. uhradením finančnej sankcie vo výške 60.000,- € bude v zmysle uvedenej dohody postihnutý intervenient (spoločnosť Mediatex, s.r.o.).

Najvyšší súd k uvedenému udáva, že vzťah spoločnosti Mediatex, s.r.o. a odporkyne ako vysielateľa má výlučne súkromný charakter a správne súdy nepreskúmajú obsah týchto právnych vzťahov v rámci správneho súdnictva. Vysielateľ musí byť odborne spôsobilý posúdiť obsah komunikátov, ktoré pre neho pripravujú súkromné subjekty a nemôže prenášať zodpovednosť za obsah vysielania odkazom na autora komunikátu.

Najvyšší súd SR poukazuje na to, že v zmysle § 25 Správneho súdneho poriadku sa na konanie pred správnym súdom primerane použijú ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii a navyše v zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016 sa konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd SR súd rozhodol o nepripustení vstupu intervenienta do tohto konania.»

3. Podľa sťažovateľky najvyšší súd napadnutým rozsudkom absolútne odňal sťažovateľke možnosť konať pred súdom v prejednávanej veci, čím zrejme spätne chcel konvalidovať skutočnosť, že so sťažovateľkou od podania jej návrhu v novembri roku 2016 nekonal ako s vedľajším účastníkom.

3.1 Sťažovateľka ďalej zdôrazňuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku v častiach (strana 8 napadnutého rozsudku prvý odsek), ktoré predstavujú vlastnú myšlienkovú

činnosť vo vzťahu k procesnému postaveniu sťažovateľky v konaní, vyhodnotení obsahu jej podania z novembra 2016, k vyhodnoteniu právneho záujmu sťažovateľky ako vedľajšieho účastníka na výsledku konania, úplne absentuje, odôvodnenie aplikácie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) je strohé, formálne a neposkytuje žiadnu (ba ani formálnu) odpoveď na zásadnú otázku, z akého dôvodu najvyšší súd rozhodol o nepripustení vstupu intervenienta do konania, a nezaoberal sa samotným účelom a zmyslom podania sťažovateľky z pohľadu vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Sťažovateľka zastáva názor, že v zmysle ustanovení Občianskeho súdneho poriadku na základe vlastného podnetu vo forme návrhu na vstup do konania vstúpila do konania už momentom doručenia návrhu (oznámenia) na vstup do konania ex lege.

3.2 V rozpore s už uvedeným najvyšší súd podľa mienky sťažovateľky rozhodol o jej procesnom postavení až po uplynutí takmer dvoch rokov od podania návrhu na vstup do konania, a to až v napadnutom rozsudku, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok, v dôsledku čoho nemohla sťažovateľka podľa jej presvedčenia účinne brániť svoje práva, právom chránené záujmy ako vedľajšieho účastníka v samotnom konaní. Rovnako v dôsledku toho, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom už vo veci samej rozhodol, aj akýkoľvek opravný prostriedok vo veci nepripustenia vstupu sťažovateľky ako vedľajšieho účastníka do konania by bol podľa názoru sťažovateľky reálne bez akéhokoľvek významu, čím bolo porušené právo sťažovateľky na prístup k súdu a súdnu ochranu.

3.3 Napadnutý rozsudok v časti svojho prvého výroku podľa sťažovateľky absolútne nerešpektuje ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, a to najmä ustanovenia týkajúce sa formálnych a obsahových náležitostí rozhodnutia o (ne)pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktoré sa analogicky (per analogiam legis) v zmysle § 246c ods. 1 OSP uplatňujú aj v rámci správneho súdnictva.

3.4 Sťažovateľka za kľúčové pre posúdenie veci považuje to, že pre vysielateľa (MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r. o.) zabezpečovala, t. j. dodávala na „kľúč“ v celom rozsahu obsahového aj technického vybavenia, výrobu relácie s názvom „Akčná výhra“, ktoré boli predmetom posudzovania v rámci správneho konania. V zmysle čl. 6 písm. f)

dohody medzi sťažovateľkou a vysielateľom sa sťažovateľka v prípade udelenia sankcií, peňažných pokút alebo iných úradne schválených nárokov zaviazala nahradiť vysielateľovi všetky škody v plnej výške za predpokladu, že ho vysielateľ o takomto nároku bezodkladne informuje a odvolací orgán potvrdí rozhodnutie konkrétneho orgánu. S ohľadom na uvedené je podľa sťažovateľky zrejmé, že v prvom rade sťažovateľka ako autor všetkých vysielaných komunikátov mala nepopierateľný právny záujem na výsledku konania, keďže si bola vedomá, že výsledok konania zasiahne do jej práv, právom chránených záujmov a povinností. Pretože sťažovateľka nebola priamo vysielateľom, ktorý odvysielal predmetné komunikáty, a teda nebola ani účastníkom správneho konania, avšak mala podľa jej mienky preukázateľný právny záujem na výsledku konania, podala 16. novembra 2016 návrh na vstup do konania, ktorý je potrebné podľa jej slov vnímať ako oznámenie o jej vstupe do konania v pozícii vedľajšieho účastníka.

3.5 Sťažovateľka dopĺňa, že hoci nebola účastníkom predmetného konania, na výsledku konania mala predovšetkým ona priamy a odôvodnený záujem, pretože akýkoľvek výsledok tohto konania sa priamo dotýkal jej práv a povinností, a teda najvyšší súd bol podľa názoru sťažovateľky povinný zaoberať sa a vyhodnotiť, či a v akom rozsahu môže byť sťažovateľka dotknutá výsledkom konania, a teda či objektívne existuje relevantný dôvod, z ktorého možno vyvodiť, že aj sťažovateľka ako vedľajší účastník má na úspechu žalobcu v predmetnom konaní právny záujem.

3.6 Podľa sťažovateľky odôvodnenie napadnutého rozsudku je založené na reštriktívnom prístupe k možnosti uplatnenia ústavnoprocených práv sťažovateľky v postavení vedľajšieho účastníka konania a na v zásade formálnom a ústavne nekonformnom výklade pojmu „právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania“ popierajúcim základné právo na prístup k súdu a súdnu ochranu. Arbitrárnosť napadnutého rozsudku je podľa sťažovateľky absolútne zjavná v tom, že najvyšší súd vôbec nevyhodnotil právny záujem sťažovateľky na výsledku konania z hľadiska účinkov na jej práva a povinnosti podľa hmotného práva.

3.7 Odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktorým sa podľa sťažovateľky stroho, len jednou vetou vysporadúva s esenciálnou náležitosťou pripustenia alebo nepripustenia

vstupu vedľajšieho účastníka, ktorou je preukázanie právneho záujmu na výsledku konania, a to bez zohľadnenia ustálenej súdnej praxe a zákonných ustanovení, predstavuje podľa záverov sťažovateľky porušenie jej základného práva na dostatočne zrozumiteľné, jasné a argumentačne podložené odôvodnenie prijatých záverov zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy.

4. Sťažovateľka navrhla vydať takýto nález:

„Základné právo Sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SŽ/7/2016 zo dňa 30.05.2018 porušené bolo.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SŽ/7/2016 zo dňa 30.05.2018 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť Sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vrátane DRH na účet jeho právneho zástupcu, ktoré budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu, a to do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj

návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Predmetom sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky so závermi najvyššieho súdu, ktorý nepripustil sťažovateľku do konania v procesnej pozícii intervenienta.

7.1 Ústavný súd musí najprv uviesť, že predmetom konania pred najvyšším súdom bolo preskúmanie rozhodnutia rady smerujúce proti vysielateľovi za porušenie povinností a obmedzení ustanovených vysielateľovi v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii. Rozhodnutie rady smeruje len proti vysielateľovi a len tento je povinný znášať sankcie uložené radou vysielateľovi za porušenie povinností a obmedzení ustanovených vysielateľovi v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii. Právna úprava vysielania v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii je zahrnutá do oblasti verejného práva, vysielateľom sú ukladané viaceré verejnoprávne povinnosti a obmedzenia a len vysielateľ je braný orgánom verejnej moci (radou) na zodpovednosť pri porušení povinností a obmedzení ustanovených vysielateľovi v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii. Z pohľadu verejného práva, a teda z pohľadu vzťahu vysielateľ – ochrana verejného záujmu – porušenie povinností – rada, preberá za svoju vysielaciu činnosť plnú a výhradnú zodpovednosť vysielateľ.

7.2 To, aký (akej kvality, ako sú upravené práva a povinnosti zmluvných strán a pod.) je zmluvný súkromnoprávny vzťah pri dodávaní produktov a služieb vysielateľom tretími súkromnoprávnymi i podnikateľskými subjektmi, je z pohľadu plnenia povinností vysielateľa podľa zákona o vysielaní a retransmisii a z pohľadu zodpovednosti vysielateľa za porušenie povinností a obmedzení ustanovených vysielateľovi v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii irelevantné. Pri porušení povinností a obmedzení ustanovených vysielateľovi v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii len vysielateľ bude pred orgánom verejnej moci braný na zodpovednosť a len jemu bude ukladaná prípadná sankcia bez ohľadu na to, „kto“ mu „aký produkt“ produkt či službu, ktorá bola vysielateľom vysielaná, dodal na základe súkromnoprávneho vzťahu.

7.3 To, že tretí súkromnoprávny subjekt vezme na seba zmluvný záväzok uhradiť vysielateľovi náklady spojené s opísanou verejnoprávnou sankciou, je prejavom zmluvnej slobody súkromnoprávných subjektov a dobrovoľným (nemocenským, nie verejnoprávnym) rozhodnutím (prejavom vôle) takéhoto tretieho subjektu. V tomto ohľade sú potom pri uložení sankcie vysielateľovi za porušenie povinností a obmedzení ustanovených vysielateľovi v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii „v hre“ len sekundárne práva a povinnosti súkromnoprávneho charakteru, t. j. vyplývajúce zo súkromnoprávnej zmluvy medzi dvoma súkromnými subjektmi, a nie práva, právom chránené záujmy a povinnosti plynúce z právneho predpisu verejného práva, ktoré by mohli byť rozhodovaním orgánu verejnej moci v oblasti štátnej správy dotknuté.

7.4 Ústavný súd vzhľadom na právny stav sťažovateľkinej veci je rovnako ako najvyšší súd presvedčený, že *„vzťah spoločnosti Mediatex, s.r.o. a odporkyne ako vysielateľa má výlučne súkromný charakter a správne súdy nepreskúmajú obsah týchto právnych vzťahov v rámci správneho súdnictva. Vysielateľ musí byť odborne spôsobilý posúdiť obsah komunikátov, ktoré pre neho pripravujú súkromné subjekty a nemôže prenášať zodpovednosť za obsah vysielania odkazom na autora komunikátu.“*

7.5 Akcentujúc tak ústavným súdom už popísané východiská a právne závery je ústavný súd toho názoru, že neobstojí argument sťažovateľky o právnom záujme na

výsledku konania pred najvyšším súdom v správnom súdnictve v tom duchu a obsahu, ako to prezentovala sťažovateľka pred ústavným súdom. Nepripustením sťažovateľky do správneho súdneho konania pred najvyšším súdom v pozícii intervenienta nedošlo a nemohlo dôjsť k porušeniu jej procesných ústavných práv, ktorých porušenie sťažovateľka namieta.

7.6 Čo sa týka správnej aplikácie Občianskeho súdneho poriadku upravujúceho v čase podania návrhu sťažovateľky na jej vstup do konania v pozícii vedľajšieho účastníka a správnej aplikácie Správneho súdneho poriadku, ústavný súd hodnotí, že ani v tomto smere nenašiel v postupe a záveroch najvyššieho súdu žiadnu ústavne relevantnú záťaž. Výklad aplikovateľných právnych noriem zo strany najvyššieho súdu je jeden z možných výkladov a má základ v paragrafovom znení Správneho súdneho poriadku, ktoré najvyšší súd jednak odcitoval a vzal pri rozhodovaní do úvahy.

7.7 Na tomto základe možno hodnotiť, že závery najvyššieho súdu uvedené v napadnutom rozsudku vo vzťahu k sťažovateľke a k jej nepripusteniu do konania ako intervenient nie sú arbitrárne a možno ich považovať za ústavne aprobovateľné. Ani po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie by tak nebolo (ani potenciálne) možné dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou označených ústavných práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

7.8 Ústavný súd tak odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2018